

γνωρισμένης εξουσίας του εξέπληξε τὸν δούκα. Οὐχ ἦντον, εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἑρρίκου Γ' μετὰ τὸ μειδίαμα ἐπὶ τῶν χειλέων.

— Ἀ! ὑμεῖς, εἰσθε, ἐξ' ἀδελφέ μου; εἰπεν ὁ βασιλεὺς πόσον θόρυβον κάμνετε! Μήπως δὲν ἤκουσιν αἱ σάλπιγγες; Ἐνόμισα ὅτι τὰς ἤκουσα.

— Μεγαλειότατε, ἀπεκρίθη ὁ δούξ, αἱ σάλπιγγες εἰς τοὺς Παρισίους ἤκουσι διὰ μόνον τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον διὰ μόνον τὸν στρατηγόν· ἐγὼ δ' εἰμαι ἐξωκειωμένος πρὸς τὴν αὐλήν καὶ πρὸς τὸ στρατόπεδον, ὥστε δὲν τὸ ἄγνοῶ. Ἐδῶ αἱ σάλπιγγες θὰ ἔκαμνον πολὺν θόρυβον δι' ἓνα ὑπήκουον καὶ ἐκεῖ δὲν θὰ ἔκαμνον ἄρκετὸν δι' ἓνα πρίγκηπα.

Ὁ Ἑρρίκος ἐδῆξε τὰ χεῖλη του.

— Τῇ ἀληθείᾳ, εἶπε μετὰ βραχείαν σιγὴν, καθ' ἣν καπέτρωγε μετὰ τὸ βλέμμα τὸν Λορραϊνὸν πρίγκηπα, λάμπετε πολὺ, ἐξ' ἀδελφέ μου. Μήπως μόνον σήμερον ἤθετε ἐκ τῆς πολιορκίας τῆς Charité;

— Ναί, Μεγαλειότατε, μόνον σήμερον, ἀπεκρίθη ὁ δούξ μετὰ ἑλαφρὸν ἐρύθημα.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ἡ ἐπίσκεψίς σας, ἐξ' ἀδελφέ μου, μοὶ περιποιεῖ μεγάλην τιμὴν, μεγάλην τιμὴν, μεγάλην τιμὴν.

Ἔπεται συνέχεια.

Δμλ.

Τὸ κατωτέρω καταχωριζόμενον διήγημα εἶνε ἔργον τοῦ φοιτητοῦ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν κ. Γ. Ξενοπούλου — γνωστοῦ καὶ ἐξ ἄλλων ἄξιων λόγου ἔργων τοῖς ἀναγνώσταις τῶν *Εκλεκτῶν Μυθιστορημάτων* — ὅστις, κατὰ τὰς πολυτίμους τῆς ἀναπαύσεώς του ὥρας, ἀσχολεῖται ἐπιτυχῶς εἰς τοιοῦτου εἶδους φιλολογικὰ ἔργα. Εὐχαρίστας δὲ δημοσιεύομεν τὸ τελευταῖον τοῦ τοῦτο ἔργον, ὡς συνενοῦν τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου καὶ ἐν μικρογραφίᾳ σκιαγραφίζον τὰ ἦθη τῆς κοινωνίας τῆς καθ' ἡμᾶς ἐποχῆς. Ὅσα δ' ἀφορᾷ περὶ τῆς γνώμης τοῦ κ. Ξενοπούλου, τοῦ νῦν δημοσιεύοντος τοῦτο κατὰ τὴν νέαν περὶ τουισμοῦ μέθοδον, ἣν πρῶτος ἀνεκέρυεν ὁ σεβαστὸς κ. Γαλιλάης. Ἰ. Σκυλίσης, ὀφείλομεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἐνδίδομεν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ γράψαντος, μηδὲν ὑπέχοντες τὴν εὐθύνην τοῦ νεωτερισμοῦ. Σ. τ. Δ.

Ο ΚΛΕΠΤΗΣ¹

Προλογίζω. — Ὅτι ἡ ἐπ' αυτοφώρῳ σύλληψις ἐν γένει, ἀγεί πολλάκις εἰς ἀδιέξοδον ἀμνηστίας, τοῦτο ἔλαβον ἀπορρομὴν νὰ γνωρίσω ἐν τισὶ καὶ ἐξ ἰδίᾳς πείρας· ἀλλ' ὅτι ἡ ἐπ' αυτοφώρῳ σύλληψις κλοπῆς δύναται νὰ ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα οἷον ἱστορεῖται ἐν τοῖς κατωτέρω, τοῦτο δὲν θὰ το ἐπίστευον, ἐὰν δὲν ἤθελον τὸ συλλαβεῖ σχεδὸν ἐπ' αυτοφώρῳ...

Τούτου τεθέντος, καὶ ἐν ἄλλο ἀκόμη θὰ ὑπομνήσῃ μᾶλλον ἢ θὰ διδάξῃ ἡ παρούσα ἱστορία. Ὅτι πολλοὶ πολλάκις ἐπανέλαβον, εἰς δε τῶν σεβαστῶν μου διδασκάλων συνώψιζε διὰ τῆς συνήθους του φράσεως: «Φωνῆς καθὲ ἀνθρώπος ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ, ἀλλὰ κλέπτης μόνον ὁ ἄτιμος!» μοὶ φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε ἀπολύ-

1. Το νέον, ἡ κατ' ἄλλους παλαιὸν σύστημα τονισμοῦ το ἐσχάτως ὑπο τοῦ κυρίου Σκυλίσης προταθέν, φαίνεται μοὶ λογικώτατον καὶ ἀσφύηται παραδεκτόν. Τοῦ λοιποῦ κατὰ τοῦτο θὰ γράψω, καὶ δεῦν δύναμαι θὰ τυπῶν τα ἔργα μου.

Γρ. Δ. Ε.

τως ἀληθές. Πολλάκις αἱ περιστάσεις ἀποτρέπουσι ψυχὴν πεπωρωμένην νὰ καταδειχθῇ· καὶ τούναντιον αἱ περιστάσεις πάλιν συντελοῦσιν εἰς τὴν διάπραξιν ἐγκληματικῆς τινος πράξεως, μιᾶς, δύο, σειρᾶς ἀκόμη, χωρὶς ἐν τούτοις ὁ δράστης νὰ φέρῃ ἐν ἑαυτῷ τὸ σπέρμα τοῦ κακοῦ, ἢ νὰ ᾔην ἀνεπίδεκτος ἐξίλασμοῦ καὶ διορθώσεως.

Ακούσατε καὶ κρίνατε.

Δεν εἶνε ἀκριβῶς γνωστον ἐὰν ἡ γειννίασις ἐπέφερε τὴν φιλίαν, ἐὰν ἡ φιλία προὔπῃχε τῆς γειννίασεως, ἢ ἐκινεῖν προὔκαλεσε ταύτην, μετὰ τῶν δύο οικογενειῶν. Το βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ οικογένεια τοῦ κ. Βαρίδου καὶ ἡ οικογένεια τοῦ κ. Ευαγγελοπούλου, κατ' ἄκρον προ δεκάδος ἐτῶν ἀπέναντι ἀλλήλων ἐπὶ τῆς Ὁδοῦ Ἀθηνᾶς, καὶ συνεδέοντο διὰ τῆς ἀκμαϊότητος καὶ ἐγκαρδιωτέρας σχέσεως. Μάλιστα μέλη τινὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν οικογενειῶν ἔτρεφον πρὸς ἀλλήλα αἰσθήματα οὐχὶ ἐκ τῶν κοινῶν καὶ ἀσημάντων.

Ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ, ἦσαν ὅμως σχετικῶς εὐποροὶ καὶ ἔζων ἐν ἀφθονῇ μετριότητι, εὐτυχεῖς καὶ νυχαριστημέναι αἱ δύο οικογένειαι. Ὁ Βαρίδης ἦτο ὑποδηματοποιός. Ὁ Ευαγγελόπουλος διενήργει μικρὸν τι ἐμπορίον ὠρισμένων εἰδῶν.

Ἡ κλίσις τοῦ ἐξεδηλοῦτο ζῶντος πρὸς τὰ σιδήρα· ἐντος τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐβλεπε ἀνηρτημένους ἀπο τῆς οροφῆς ἀπειροπληθεῖς στεφάνους συρμάτων, λευκῶν, κιτρίνων, ὀξειδωμένων, λεπτῶν, παχέων· ἐντος βαρελίων διεκρίνοντο στίλβουσαι καὶ ορθαὶ ράβδοι κασσιτέρου ἢ χαλκοῦ, καὶ τοὺς ξυλίνους σκελετοὺς ἐκόσμουσαν πελωρία καὶ ἀστράπτουσαι πλάκες ορειχάλκου. Δεν ἐπῶλε μόνον ἀκατέργαστον ὕλην· ἐκεῖ ἀπῆντα τις καὶ κλεῖθρα, καὶ ορμαθούς κλειδιῶν, καὶ ἤλους, καὶ ψαλίδας, καὶ ρίνας, καὶ πλάστιγγας, καὶ σταθμά, καὶ πᾶν το σχετικόν. Το ὅλον ἐπλεεν ἐντος σκοτίας τινος πεπληρωμένης τῆς ἰδιαζούσης οσμῆς τῶν μετάλλων· το βλέμμα ἀνεπαύετο μόνον ἐφ' ὕψηλῳ βαρελίου, ἐφ' οὗ διεκρίνετο, ὡς δείγμα κείμενος ἐκεῖ ἀπο ἐτῶν ογκώδης κρύσταλλος λευκαζούσης στρυπτηρίας. Ὡς κύριον δὲ καὶ δεσπότην τῆς στίλβουσης ἐκείνης συνελεύσεως, ἐβλεπέ τις αἰετοπτερόν τινος γηραιὸν Ευαγγελόπουλον, καλύπτοντα δι' ἀμαυροῦ σκούφου τὰς λευκὰς τρίχας, καὶ καθήμενον σοβαρῶς πρὸ τοῦ μικροῦ του ἀναλογίου, ἀπολλυμένου ἐν σκοτεινῇ τινὶ γωνίᾳ. Οὕτω καθήμενος καὶ περιφέρων τοὺς οφθαλμούς, ἰσως δὲ καὶ τὸν νοῦν, ἀπο ἀντικειμένου εἰς ἀντικείμενον, μόνον κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναμονῆς, — διότι ὀκνεῖχε πελάτας ἐγένετο ζῶντος καὶ ευκίνητος καὶ στωμύλος — οὕτω καθήμενος, ἔστρεφε τὰ νῶτα πρὸς τὸ σιδηροῦν τοῦ χρηματοκιβωτίου, ἐπιδεικνύον ἀπο μέλανος ἐμβαδού τα χρυσὰ του κοσμήματα. Κατὰ τὰς εἰδοποιήσεις τῶν ἐφημερίδων ἀντειχεν εἰς τὸ πῦρ, καὶ κατὰ τοὺς θρύλλους τῶν γειτόνων ἦτο πλῆρες... ὡς ἀποθήκη μυρμηκῶν. Το ἀληθές εἶνε ὅτι ἡ πρὸς τὸ θησκού-

ροφυλάκιον περιφρόνησις ἦν ἐξεδήλου ὁ ὑποδηματοποιός. Κεῖται ἀπέναντι, καὶ παρῆχει ζῶντα τὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ σύνοφον καὶ σιγῆλον ἐργαστήριον τοῦ Ευαγγελοπούλου, διὰ τοῦ φωτός, ὅπερ εἰσβάλλει πλούσιον διὰ τῶν μεγάλων ὑαλοσκεπῶν αὐτοῦ παραθύρων, διὰ τοῦ κιτρίνου χρώματος τοῦ δεσπόζοντος ἐν αὐτῷ, ἐφ' οὗ, ὡς μέλανα στίγματα, διαφαίνονται κατὰ στοίχους τὰ ζεύγη τῶν ὑποδημάτων, διὰ τῆς πληθύνος τῶν ἐργατῶν, διὰ τῆς πυρετώδους ἐργασίας. Ὁ κ. Βαρίδης εἶνε ὀρθός· ἀπέριτον, μελανόχρουν περιβεβλημένος ἐνδυμασίαν, στηρίζεται ἐπὶ τῆς μακρᾶς του τραπέζης, ἐπιβλέπων διὰ προσήνου καὶ πατρικοῦ βλέμματος τοὺς ἐργάτας, καὶ ἐπιδεικνύων τὸ σύμμετρον σῶμά του — σύμμετρον ὡς ὁ χαρακτήρ του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην — ἦτο περίπου μεσημβρία — εἰσῆλθεν ὁ υἱός του. Ὁ κ. Πέτρος Βαρίδης ἐφαίνετο σχεδὸν εἰκοσσετής, καὶ ἦτο εἰς τῶν ὠραιότερων καὶ κομψότερων Ἀθηναίων ὁ υἱός τοῦ ὑποδηματοποιού. Εἴρει στενὴν περισκελίδα ἐκ πλινθωτοῦ ὑφάσματος, μέλαν ἐσωκάρδιον καὶ ὁμοίχρωμον βραχὺν καὶ στενὸν ἐπενδύτην· ἀπο τοῦ θυλακίου τοῦ ἐσωκαρδίου ἐκρέματο ἐλευθέρᾳ ἡ λεπτὴ χρυσῇ ἀλυσὶς τοῦ ὠρολογίου του, ἐπὶ τοῦ ἐρυθρολεούκου δὲ λαίμοδετό του περισφίγοντος ὕψηλον περιλαίμιον, ἔλαμπεν ἀδαμαντίνη κορφή· ὁ φακὸς τοῦ πύλου ἐσκίαζε διὰ τῶν κατερχομένων χειλέων τὸ ὠρατόν του μέτωπον, ἐν ᾧ ἐν τῇ σκιά ἐξήστραπτον ἐξ αἰσίου οφθαλμοῖ· τα καινούργη του ὑποδήματα, ἀμέμπτου κομψότητος, ἤλεγχον ψευδῇ τὴν κοινὴν παροιμίαν, καὶ λεπτὴ ράβδος κεκαμμένη συνεπλήρου τὴν ἐνδυμασίαν κατὰ τὸν τελευταῖον συρμόν. Ὁ υἱός τοῦ τραπεζίτου, ὁ ἐκοτομυριοῦχος φοιτητὴς τῆς Νομικῆς, οἱ lions τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, δὲν ἐπεφαίνοντο συνήθως ὑπο πλουσιωτέρων περιβολῶν.

Ὁ πατὴρ ἐσκυθῶπάσεν ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ υἱοῦ. Οὗτος δὲ ἦν ὁ ἀπὸ τινος συνήθους τρόπος ὑποδοχῆς ἐκείνου πρὸς τοῦτον. Μήπως τὸν δυσηρέτουν τῷ ἀπῆρεσκεν ἡ ἐνδυμασία του, οἱ τρόποι του, ἡ καθόλου ἢ ἐπὶ μέλει διαγωγή του; Τὰς διὰθέσεις καὶ τὰς σκέψεις τοῦ γέροντος θὰ καταδειχῇ ἡμῖν σύντομός τις ἀφήγησις, καθ' ὃν χρόνον ὁ νέος Πέτρος καθήσεται παρὰ τὸ γραφεῖον καὶ ἀναθεωρεῖ λογαριασμούς τινας, τοὺς ὁποίους τῷ ὑπέδειξεν ὁ κ. Βαρίδης.

Τὸ νὰ ᾔνέ τις ἢ νὰ ὑπῆρξε φοιτητὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, δὲν ἀπο-

τελεί το χαρακτηριστικόν, οὐδ' εἶνε, κατ' ἐμέ, το αποκλειστικόν προνόμιον τῶν χρησίων ἀνθρώπων ἢ τῶν καλῶν φύσεων. Δύναται τις νὰ ᾔη ἐπίσης καλῶς ἀνατεθραμμένος καὶ μεμορφωμένος καὶ ωφέλιμος, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ἔχη πατήσῃ τὸν οὐδὸν τοῦ ἐθνικοῦ πανδιδακτηρίου, τοῦ τάφου τούτου — πικρὰ φεῦ! ἡ ἀλήθεια — τῆς καλλιαισθησίας. Μία ἀπόδειξις ζωσα — ἐκ τῶν σπανίων ὁμως, διότι κατα δυστυχίαν παραδείγματα τοιαῦτα ἔχομεν ὀλίγα — εἶνε ὁ Πέτρος Βαρίδης.

Δεν ἐγεννήθη ἀνεπίδεκτος μαθήσεως· εἶχε πνεῦμα ἀρετὸν ὥστε νὰ δύναται νὰ κολλουθήσῃ ἀνωτέρας σπουδᾶς, μετὰ τὴν εὐδόκιμον περάτωσιν τῶν γυμνασιακῶν ποσῶς δὲ ξένον, μετὰ τετραετὴ ἀνεπανόρθωτον ἀπώλειαν ἢ μᾶλλον κακὴν χρῆσιν χρόνου, νὰ τὸν ἐβλέπομεν πτυχιούχον, εἰς τῷ μεταξὺ δὲν ἡτοχοιροτονεῖτο συγγραφεὺς ἢ ποιητής. Πλὴν ἀγαθὸς δαίμων ἐνεφύσησεν ἀλλοίας διαθέσεις εἰς τὸ φιλόστοργον πνεῦμα τοῦ πατρός· τὸν ἀγαθὸν γέροντα ἐξέπληξεν ἡ τεραστία καὶ δυσανάλογος πληθὺς, ὧς καὶ ἡ ἀξιοθρήνητος ζωὴ τῶν ἐν Αθήναις φοιτητῶν.

— Σὺν δὲν μπορῶ νὰ σε στείλω στὴν Εὐρώπῃ, ἐσκέφθη, ἔννοια σου καὶ μὴ σε μέλλει, ἐκεῖ μέσα μ' αὐτοὺς τοὺς χασομέριδες δὲν σ' ἀφίνω· ἐδῶ κοντὰ μου! . . νὰ σε καθίσω στὴ δουλειᾷ, Κυρ Πετράκη, νὰ διῆς πῶς τρώγουν τὸ ψῶμι καὶ νὰ γένῃς μὲν ἡμέρα πλούσιος καὶ τίμιος ἄνθρωπος, γὰρ νὰ με συγχωρῇς.

Τὰς σκέψεις τοῦ ἀνήγγειλε θαρρούντως εἰς τὸν Πέτρον. «Παῖδί μου, φτωχοὶ ἄνθρωποι εἴμεθα» ἤρχισεν, ἐξηκολούθησε παριστῶν ἀνωφελῆ καὶ μονοῦ ἐπιβλαβὴ τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδὴν, καὶ κατέληξεν ὑπὲρ τῆς διαμονῆς τοῦ υἱοῦ ἐν τῷ πατρικῷ ἐργαστηρίῳ, καὶ τῆς μετ' ἀλλήλων διανομῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς διευθύνσεως. Οἱ λόγοι οὗτοι εὗρον ἡλὼν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ νέου, προκατελημμένου εὐτυχῶς καὶ ἐκ τῶν ἰδίων σκέψεων καὶ παρατηρήσεων. Ἐβδελύχθη καὶ ἀπηξίωσε τὴν πενταετὴ ἀπραξίαν ὑπὲρ ἑνὸς διπλώματος, καὶ ἐμείνεν ἔκτοτε παρὰ τῷ πατρὶ. Οὕτως ἐδείκνυτο ἀπὸ τοῦδε πολὺ χρησιμώτερος καὶ λογικώτερος, ἐν ᾧ — ὅσα παρὰ δόξαν φαίνεται τοῦτο — πλείονα καὶ καλλίονα ὑπὸσχέτο διὰ τὸ μέλλον.

Εἶθε τὸ παραδειγματὸν τοῦ νὰ ἐμιμοῦντο ἀπὸ τοῦδε πάντες οἱ πτωχοὶ Ἑλληνόπαιδες! Εἶθε νὰ κατεννόουν ὅτι ἐν τῇ πλησμῶν τῶν ἐπιστημόνων δὲν ἐγκεῖται ἡ ευημερία τοῦ ἐθνικοῦ οὐδ' ἡ εὐτυχία τοῦ ατόμου· εἶθε νὰ ἐγνώριζον ὅτι μόνον ἀραιῶν τῶν τάξεων τῶν μυστῶν τῆς Ἐπιστήμης — ἀφ' οὗ ἐν Ἑλλάδι αἱ ἐπιστῆμαι καλλιεργοῦνται οὐχὶ ἐξ ἔρωτος, πρὸς αὐτὰς ἀλλὰ πρὸς τὸ χρῆμα — καὶ προαγομένης τῆς Βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου, τῶν τεχνῶν, τοῦ Κράτους θαναπτυχθῇ, θὰ ευημερήσῃ καὶ θανέλθῃ ταχέως καὶ ἀσφαλῶς εἰς πῇν προσήκουσαν αὐτῷ περιωπῇ. Ἐργασία καὶ Πλοῦτος. Τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸ μὴ ἐκθλήνῃ καὶ χαλαροῖ τοῦ λοιποῦ τόσα πνεύματα καὶ τόσους βραχίονας. Οὐδεὶς

ἀς λησμονήσῃ ὅτι ἔγραφεν αὐτὸς ὁ Πέτρος Βαρίδης πρὸς φίλον τοῦ δικαιολογῶν ὃ προσέλετο στάδιον: «Ὑπ' οἷας περιστάσεις λειτουργεῖ σήμερον τὸ Πανεπιστήμιόν μας, εἶνε ἀνάξιον καὶ τῶν ἀλεξικεραινῶν ἀκόμη, τὰ ὅποια ἐστήσεν ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ ἡ συγκαταβατικῆς μέριμνα τοῦ κυρίου Στρούμπου».

Τὸ παράτολμον τῶν σκέψεων τούτων, αὐτὸ μὴ μου καταλογισθῇ βαρύτερον τῆς παρεκβάσεως.

Ὁ Πέτρος εἰργάζετο μετὰ ζήλου· ἦτο τὸ δεξιὸν χέρι τοῦ γέροντος Βαρίδου· διεξήγαγε πάσας τὰς ὑποθέσεις μετὰ περινοίας καὶ δραστηριότητος· ὑπὸσχέτο ὅσα δύναται νὰ ὑποσχεθῇ φιλόπονος καὶ συνετός νέος, ἀνεπτυγμένος, μετὰ λόγου ἀξιοπρεπῶς εἰς τὸ στάδιον τῶν ἐργασιῶν τοῦ. Ἀπετέλει τὴν μόνην χαρὰν καὶ τὸ δίκαιον καύχημα τοῦ πατρός του, ἐναθρονομένου ἐπὶ τῷ ἰδίῳ τοῦ ἐργῶ καὶ παρακολουθοῦντος μετὰ μεριμνίας θριάμβου τὸν ὠραῖον καὶ περιπόρφυρον ἐκ τῆς δράσεως νεανίαν, διανεμόντα τὴν ἐργασίαν, ὑποδεχόμενον πελάτην, ἐξελεγχόντα λογαριασμούς, καὶ οὐχὶ σπανίως στιλβούντα τὴν πτέρναν κομποῦ ὑποδήματος, ὡς ὁ ἐσχατός τῶν μισθωτῶν του. Καὶ ἦτο ἐξοχὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τὸ θέαμα ἐκεῖνο· ἐγὼ δὲν θ' ἀντήλασσον τὸν Πέτρον οὔτε μὲ δέκα τακτικούς φοιτητὰς τῆς Νομικῆς καὶ . . . τῆς ὁδοῦ Σταδίου.

Ἡ δραστηριότης τοῦ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐκίνησε καὶ τοῦ γέροντος Εὐαγγελόπουλου τὴν προσοχὴν. Πολλάκις διὰ τῶν θαμβῶν ὕλων τοῦ ὑψηλοῦ τοῦ παραθύρου ἐξαπέστειλε τὸ βλέμμα συμπαθεῖς πρὸς τὸν νέον, καὶ τὸ ελαφρὸν μερίδιον τοῦ ἀνατείναν ἐπὶ τῶν ἀχρῶν χειλέων του, κατέδειξε μυστηριώδη τινα σκέψιν, ὥστε γλυκεῖαν ἐλπίδα ὑποφώσκουσεν ἐν τῇ διανοίᾳ του. Ταύτην ἀνήγγειλέ ποτε ἀποτόμως καὶ ἄνευ περιστροφῶν πρὸς τὴν σύζυγόν του.

— Νὰ σου πῶ, γυναῖκα· τῇ εἶπεν ἐσπέραν τινὰ· ἄλλο καλλίτερο γαμπρὸ γιὰ τὴν κόρη μας, ἀπὸ τὸν Πέτρον τοῦ γείτονά μας ἐγὼ δὲν ξέρω. Τίμιον παιδί καὶ ἀξίον, ἐργατικόν, μέτριον, θὰν τοῦ δώσουμε καὶ μερικὰς χιλιάδας καὶ θὰ γίνῃ ἄνθρωπος καθὼς πρέπει. . .

— Τί νὰ λέγῃ ἀρὰ γὰρ ἡ Ἑλένη; ἠρώτησεν ἡ σύζυγός του, εἰς τὴν ὁποίαν ὁμως ἤρρεσε κατὰ βάθος ἡ πρότασις αὕτη.

— Μὴ μου λες ἐμένα γιὰ κορίτσια καὶ γιὰ νεοῦς, γιὰτι καὶ ἐγὼ νεοῦς ἡμῶνα καὶ ξέρω. Μοῦ φαίνεται πῶς τᾶχουν ψημένα ἀπὸ τόρκα τὰ παλῶπαιδα· σπῆτ' ἡμᾶς ἐρχεται, σπῆτ' ἡμᾶς παγαίνει· ἔννοιά σου καὶ ἡ κόρη μας εἶνε ἐξυπνὴ· αὕτη δὲν πᾶει νὰ μαρμαρίζῃ γιὰ κανένα λιμοκοντόρον, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν πεντάρα στὴ τσέπη.

— Νὰ ἰδοῦμε! ἀπήντησεν ἡ μήτηρ· καὶ εἶδον τῷ ὄντι ὅτι ἡ συμπάθεια περὶ τῆς ὁμιλήσεως ὁ πατὴρ δὲν ἦτο χίμαιρα, ἀλλ' ὑφίστατο πραγματικῶς μεταξὺ τῶν νέων. Ὁ γάμος οὗτος θὰ ἦτο καὶ καλὸς

καὶ σύμφωρος· εὐτυχὴς ἐπισφράγις τῆς φιλίας, τῆς συνενούσης ἀπὸ πολλοῦ ἡδὴ χρόνου τὰς δύο οἰκογενείας.

Ἀλλὰ . . . φθείρουσιν ἡθὴ χρησθ' ὁμιλίαι κακαί. Κοινὴ ἀλλ' αἰώνιος ἡ ἀλήθεια, πρὸ πάντων ἐν Αθήναις, ὅπου οἱ πλεονάζοντες ἄσωτοι καὶ ἀεργοὶ κηφῆνες ἔχουσιν ὡς μόνον ἐργὸν, ἐργὸν ολέθριον καὶ καταστρεπτικόν, τὸ ναφομοιοῦσι πρὸς ἑαυτοὺς τὰς καλὰς μελίτσας. Ἡ ἐπίδρασις τῆς συναναστροφῆς τῶν εἶνε μεγάλη, ἀνεπαίσθητος καὶ ἀναπόφευκτος. Ταύτην ἠσθάνθη — δυστυχέστατος διὰ τοῦτο — καὶ ὁ Πέτρος. Ἐσχέ φίλους ἐκ τῆς τάξεως ἐκείνης, εἰς ἣν ἀντέστη νὰ εἰσέλθῃ ὁ πατὴρ του· τὸν ἐμύησαν μικρὸν κατὰ μικρὸν εἰς τὰ θέλητρα τοῦ ἁσώτου καὶ λελυμένου βίου· τῷ ἐμαθὺν λεληθότως τὰ ἡθὴ καὶ ἔθιμα τῆς ἐκλεκτῆς λεγομένης τάξεως, ἐκείνης τῆς ἀρρώστου, τῆς ἐγκαλειούσης ἐν αὐτῇ τὰ σπέρματα τοῦ σηπεδόνης καὶ τῆς καταστροφῆς· τὸν προέτρεψαν νὰ τελειοποιηθῇ εἰς τὰ γαλλικὰ καὶ ταύτην νὰ προτιμᾷ τοῦ λοιποῦ τῆς πατρίδος γλώσσης· τῷ εἶπον — το ἀνεγνώρισε δὲ πληρέστατα καὶ ὁ ἴδιος, — ὅτι νέος ὦρατος καὶ εὐσωμος, ὡς αὐτός, ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐνδύηται κομψῶς καὶ κατὰ τὸν συρμόν, νὰ συχναῖ εἰς τὰ θέατρα, νὰ ἐργολαβῇ τὰς νεανίδας. Τὸν διεβεβαίωσαν ὅτι δὲν ὑπάρχουσι καταλλήλότερα κέντρα συναντήσεως καὶ ἀναψυχῆς, ἀπὸ τὰ σφαιριστήρια τῶν μεγάλων καφεῶν, τὰ ζυθοπωλεῖα τῆς γυναικείας ὑπηρεσίας καὶ κατόπιν τὰ μυστηριώδη καὶ ἀγνώστα τοῖς πολλοῖς καταγώγια, τὰ ὅποια αὐτοὶ μόνον ἀνεκάλυπτον. . .

Τοιαῦτα ἦσαν τὰ δόγματα τῆς νέας θρησκείας, τῆς ὁποίας ὁ Πέτρος ἐγένετο προσήλυτος. Ἦτο θερμὸς καὶ ἐνθους ὁ νεοφώτιστος, σχεδὸν εὐτυχὴς καὶ ηὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἀνακαλύψεως. Ἡ ἀγνώστὸς ζωὴ, εἰς τὸν πρόδρομον τῆς ὁποίας ἐπάτει δειλός, τῷ ἐφαίνετο ὡς καλὴ παρθένος, ἐπαγωγὸν μεριμνῶσα καὶ προσκαλοῦσα εἰς ἀποκρύφους μετ' αὐτῆς ἡδονάς· καὶ ὡς αὐγὴ ἰόχρους καὶ χρυσοειδὴς νέας φαεινῆς καὶ γλυκυτάτης ἡμέρας, τῷ ἦτο μαγεία, ἐκστασις, στιλβιδῶν. Πεπλανημένος δ' ἐκ τοῦ θαμβοῦς ἐμακάριζεν ὁ τάλαντος ἑαυτόν, ὡς ἀνευρόντα ἐπὶ τέλους τὴν ἀληθῆ ὁδὸν τῆς ζωῆς, ἀφ' ἧς μοῖρα βάσκανος τὸν εἶχε κρατῆσαι μέχρι τοῦδε μακράν.

Ἄπλους καὶ οἰκτρός! Ἐβλεπεν ἀκόμη τὸν κόσμον ὑπὸ τὸ ἀπατηλὸν τῆς νεότητος πρῆσμα. Ἠγνῶσε ὅτι ὁ ἥρεμος καὶ ἐργώδης βίος ὃν ἤγε μέχρι τοῦδε ἦτο ἡ μόνη ἀσφαλὴς πρὸς τὴν ευημερίαν ὁδός. Δὲν ἐδιδάχθη ὅτι οὐαὶ καὶ αλλοίμονον εἰς τὸν νέον ἄνδρα, τὸν ἀφιέμενον ἐλεύθερον καὶ ἀχαλίνωτον εἰς τὸ δέλεαρ τῆς ἁσώτου ζωῆς, μετ' αὐστηρὸν — τοῦτο πρὸ πάντων καὶ περιωρισμένον βίον. Ἠδιαφόρει ἐὰν ἐσπατάλα χρόνον πολὺτίμον ἀνεπιστρεπτει ἀπολωλὸς, καὶ χρήματα περισσώτερα ἀφ' ὅ,τι ἤξιζεν ἢ παρὰ τῷ πατρὶ ἐργασίαν.

Τὴν ἀπαισίαν μεταβολὴν εἶδε μὲ ἐκπληκτικὸν καὶ πλῆρες ἀλόγους ὁμμα ὁ αὐ-

χης γεννήτωρ. Παρατήρησε την αμέλειαν εις την εργασίαν του, τὴν σπατάλην εἰς τὰ ἐξοδά του, τὸν ἀνοίκειον πλοῦτον τῆς ενδυμασίας του. Τὸν εἶδε πολλάκις μετὰ νύκτα οργίων ἰσως, ἀφυπνιζόμενον μικρὸν πρὸ τῆς δωδεκάτης, με μελανὰ τόξα κατῶθεν τῶν ὀφθαλμῶν, νωθρὸν τὸ σῶμα, νωθρὸν τὸ πνεῦμα. Ἡθέλησε νὰ τῷ κάμῃ ποτε μερικὰς παρατηρήσεις, πλάγιως, κλαυθυμῶς, με πολλὴν πικρίαν καὶ ολίγην οργήν. Ἀλλ' εἶδεν ὅτι ἦτο νωθρὸς καὶ τὴν καρδίαν· ὁ τολμητίας ἀπήντησε βαναύσως καὶ ἀποτόμως πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ησυχολήθη εἰτα ἀτάραχος καὶ ἀπαθὴς περὶ τὸν πολυτελὲς καλλωπισμὸν, ὅφ' ὃν θα ἐπεδείκνυε τὴν δειλὴν το κομψὸν τοῦ σῶμα ἀνα τὴν ὁδὸν Σταδίου.

Ἐκτοτε χρονολογεῖται ἡ εὐγλωττος σκείνη ἀλλὰ πλήρης οδύνης σκυθρωπάσις τοῦ πατρός, ἅμα τῇ ἀστραπτύσει ἐκ τῶν κοσμημάτων ἐμφανίσαι τοῦ υἱοῦ.

Ἐπεται τὸ τέλος.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Δ. ΕΒΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΛΕΥΚΗ ΛΟΡΖΥ

[Διήγημα ἐκ τῶν τοῦ Αἰμυλίου Σουθέστρ].

Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Β'

Ἡ ἐξομολόγησις τῆς Λευκῆς προὔξεν ἄλλως τε εἰς τὸν νεαρὸν Ῥῶσον πλείονα εὐτυχίαν ἢ ἐκπληξιν. Ὁ ἔρως τῆς νεανίδος προηγήθη τοῦ ἰδικοῦ τοῦ καὶ εἶχεν ἐκδηλωθῇ ἀφελῶς ὥστε οὗτος τὸν ἐνόησεν. Ἄν δὲν ἐξηγήθη ταχύτερον τοῦτο συνέβη διότι καὶ αὐτὸς ἐπὶ πολὺ ἀντέστη.

Πραγματικῶς ἐχρειάζετο ἰσχυρὰ κρίσις εἰς τὴν ψυχὴν ταύτην διὰ νὰ εὕρῃ χῶρον ἐντὸς ταύτης ἀγνὸν αἶσθημα.

Ὁ ὑπὸ τῆς καλλονῆς τῆς Λευκῆς διεγερθεὶς ἔρως διήλθε διαδοχικῶς δι' ὅλων τῶν καθαρισμῶν τῆς σκέψεως πρὶν ὑψωθῇ ἀπὸ τοῦ πόθου μέχρι τοῦ ἔρωτος. Ἀφικόμενος ἐκεῖ τέλος, ἀπήντησε τὰς ἀντιστάσεις τῆς λογικῆς. Διὰ νὰ δύναται ν' ἀγαπᾷ τὴν Λευκὴν, δὲν θ' ἀπηνεῖτο ἅπαντα τὰ σχέδιά του, ἀλλὰ θ' ἀπηνεῖτο ἐπίσης καὶ ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν καὶ θὰ ἐπεχειρεῖ βίον νέον. Ἐδεῖ νὰ ἐγκαταλείψῃ ἐλπίδας ἐγγιζούσας εἰς τὴν πραγματικὴν αὐτῶν, νὰ λησμονήσῃ τὴν οἰκογένειάν του, τὴν πατρίδα του, καὶ τὸν ἰδικόν του κόσμον ἵνα συνειθίσῃ ἕτερον.

Ὁ Ἀλέξιος κατὰ πρῶτον ἐφοβήθη τὰς δυσκολίας τοιαύτης μεταμορφώσεως, ἀλλ' αὕτη ὑπὸ τὴν ἐπιδράσιν τῆς νεανίδος ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ του σχεδόν. Χίλια αἰσθήματα, ἀδρανῆ μέχρι τότε, ἐξηγέρθησαν ἐντὸς αὐτοῦ, ἐν ᾧ τὰ πάλαι ποτε ἡσύχαζον ἤρξατο νὰ φοβῶνται, ἐπὶ ἐπόθησε, καὶ ν' ἀγαπᾷ ὅ,τι ἐμίσησεν. Ὡς ἔλεγεν, ἡ ἀνατολὴ μετεβλήθη δι' αὐτὸν, τὸ δὲ φῶς ἤρχετο πρὸς αὐτὸν ἀλλαχόθεν.

Τότε ἀπεφάσισε τὰ πάντα ν' ἀπαρνηθῇ ὅπως ἀναζητήσῃ, μετὰ τῆς Λευκῆς, εὐδαιμόνιόν τι μονήρας μέρος εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐγνώριζεν ὅτι θὰ προσεπάθουν νὰ παρακολουθήσωσι τὰ ἔχνη του καὶ νὰ τὸν ἀ-

ποσπάσωσι τοῦ παραδείσου του, ἀλλ' ἤλπιδεν νὰ ἐνεργήσῃ τοσοῦτον ἡσυχῶς ὥστε νὰ μὴ ἀνακαλυφθῇ.

Ἡ Λευκὴ Λορζύ ὅμως, ἀπ' ἀρχῆς, παρεδόθη ἀμαχητὶ εἰς τὸν ἔρωτά της καὶ εὗρεν ἐν αὐτῷ γλυκυτάτας συγκινήσεις. Τὰ πάντα ἄλλως τε εἰς αὐτὴν ἐτρέποντο ἐπὶ τὸ εὐτυχὲς μέρος. Ἡ ψυχὴ της ὁμοίαζε πρὸς βράχον δεχόμενον ἐντοῖς κόλποις του λασπώδη ῥύακα ὃν ἀποδίδει διαυγέστατον. Μεστὴ χαρῆς διότι ἐπαρηγόρει τὰς θλίψεις τοῦ Ἀλεξίου, διότι καθησύχαζε τοὺς θυμούς του καὶ ἐνεθάρρυνε τὰς προσπαθείας του, παρέστη εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀναγέννησίν του μετὰ τὴν ἡσυχίαν ἀγγέλου, οὐδὲν φοβούμενου, διότι ἀγαπᾷ καὶ πιστεύει εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ λαμπρὰ αὕτη ἀταραξία συνέβαλεν, ἰσως περισσότερον ἢ ὅσον πάντα τὰ λοιπὰ, εἰς τὸ νὰ νικήσῃ ὁ νεανίας τὰς ὑποχρεώσεις του, ὡς ἐκ τοῦ παρελθόντος του. Ἡ Λευκὴ ὑπῆρξε πρὸς αὐτὸν οἶονι εὐεργετικὸς ἀστήρ.

Αἱ διὰ τὸν γάμον προετοιμασίαι ἀπῆλθον ἡμέρας τινὰς τὰς ὁποίας οἱ δύο ἐρασταὶ διήλθον ὁμοῦ ἐν τῇ χαρᾷ τῆς ἐλπίδος. Ἐπειδὴ ἦσαν ἀγνωστοὶ σχεδὸν ἐν Κροζίᾳ, δὲν τοῖς ἐνέβαλον πρόσκομμα, εἰς τὰς στενὰς ὁμιλίας των, αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ κόσμου. Ἡ ἀδιαφορία ἀπάντων ἀπεμόνωνε τοὺτους εἰς τὸν ἔρωτά των, ὡς εἰς μαγικὴν τινα νῆσον.

Ἄλλως τε οὐδόλως κατεῖχοντο ὑπὸ ἀνυπομονησίας. Ἀμφότεροι, ἐκ σιωπηλῆς συμφωνίας, ἠρέσκοντο εἰς τὴν παρατασὴν ἡμερῶν τινῶν ἀναμονῆς. Βραδέως ἐβαδίζον ἐν τῇ εὐτυχίᾳ αὐτῶν, βέβαιοι ὄντες ὅτι ὁ μὲν ἀνῆκεν εἰς τὸν δέ.

Διὰ πρῶτην φορὰν ὁ Ἀλέξιος ἐνόει τὴν συστολὴν λεπτῆς τρυφερᾶς ψυχῆς, οἰκονομώσεως τὴν χαρὰν ἵνα γευθῇ ταύτην καλλιτέρον. Ἐκάθητο ἔναντι τῆς Λευκῆς καὶ τὰς μὲν χεῖρας αὐτῆς κρατῶν, τοὺς δὲ ὀφθαλμούς προσηλωμένους ἐπὶ τῶν ἰδικῶν τῆς ἔχων, ἐγκατελείπετο εἰς μακρὰν ἔκστασιν. Ἐνίοτε ἔλεγε πρὸς τὴν νεανίδα.

— Ὁμίλει!

Ἐκείνη ἐψιθύριζε τὸ ὄνομα τοῦ καὶ αὐτὸς ἄφωνος καὶ μεμαγευμένος ἤκουε τῆς φωνῆς ταύτης, οἶονι ἐκείνης οὐρανοῦ τινὸς πνεύματος. Τί τὸν ἐνδιέφερε τότε ὁ βίος καὶ ἡ σκέψις; Μὴ δὲν εἶχε τὰ θεῖα τῆς νεότητος ὀνειροπολήματα καὶ τὰς πρῶτας τῆς καρδίας ἀκτῖνας!

Ἐσπέραν τινὰ ὅμως κατέλιπε τὴν Λευκὴν ταχύτερον τοῦ συνήθους. Ὁ γάμος ἔμελλε νὰ τελεσθῇ τὴν ἐπιούσαν, λίαν πρωΐ, καὶ ἀμφότεροι ἡσθάνοντο τὴν ἀνάγκην νὰ μείνωσι μόνοι. Ὁ Ἀλέξιος ἐτρέπη τὴν πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον ἐν ᾧ κατῴκει ὁδόν.

Ὁ ἀήρ ἦτο θερμός, ἡ νύξ σκοτεινὴ καὶ μακρόθεν ἤκούετο ἀπὸ τοῦ κόλπου ὁ μελαγχολικὸς ῥόχθος. Σπανίως συμβαίνει νὰ μὴ μᾶς ἐμβάλῃ εἰς συγκεχυμένους φόβους ἢ προσέγγις τῆς πρὸ πολλοῦ ποθουμένης εὐτυχίας. Λυπηρὸς φόβος κατεῖχε τὸν νεανίαν· ἡσθάνετο τὸν πόθον ἐκεῖνον τῆς μονώσεως καὶ τῆς σιγῆς, τὸν καταλαμβαόντα ἡμᾶς ἐνίοτε, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν

διατί. Ἀντὶ νὰ εἰσέλθῃ, ὡς συνήθως, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Παύλου, διηυθύνθη πρὸς τὸ μονήρας δωμάτιον ἐν ᾧ κατῴκει.

Ἀλλ' ἐξεπλάγῃ λίαν ἰδὼν ὅτι τοῦτο ἦτο περρωτισμένον, ὠθήσας δὲ ταχέως τὴν ἡμιανεωγμένην θύραν εἶδε ξένον τινὰ καθήμενον, καὶ ἐστραμμένα τὰ νῶτα ἔχοντα πρὸς τὴν θύραν.

Εἰς τὸ ἀκουσμα τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰσελθόντος νεανίου πραξεννηθέντος κρότου, ἐκεῖνος ἠγέρθη ἀποτόμως. Ὁ Ἀλέξιος ὑπεχώρησε ῥῆξας κραυγὴν ἐκπληξέως, ἅτε ἀγνώριστος τὸν Ἰδὼν Βόργον.

— Σὺ ἐδῶ; εἶπεν ἐκπληκτος.

— Σὲ περιέμενον, ἀπεκρίθη ὁ Ῥῶσος ἀποκαλυφθεὶς.

— Πόθεν ἔρχεσαι;

— Ἐκ Πετροπόλεως.

— Μοὶ φέρεις ἐπιστολάς;

— Ἰδοὺ αὐταί.

Καὶ ἔτεινε τῷ νεανίᾳ ἐπιστολάς ἃς οὗτος ἠνέφξε ταχέως.

— Καλὰ, εἶπεν ἀναγνώσας ταύτας. Δὲν ἔχεις ἄλλο τι νὰ μοὶ δώσῃς;

— Τίποτε.

— Καὶ πῶς ἦλθες εἰς Κροζίαν;

— Διὰ θαλάσσης.

— Τὸ πλοῖον δι' οὗ ἦλθες ἀνεχώρησεν;

— Ὁχι, εὐρίσκεται εἰς τὸν λιμένα.

— Θ' ἀπαντήσω εἰς τὸν Γρηγόριον καὶ θ' ἀναχωρήσῃς εὐθὺς πάλιν.

— Ὁ Ἰδὼν ἐποίησεν ἀρνητικὸν κίνημα.

— Ὁχι, εἶπε, μένω. Ἐχῶ διαταγὴν νὰ μὴ σὲ ἀφήσω πλέον.

— Καὶ παῖς σοὶ ἔδωκε τὴν διαταγὴν ταύτην; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξιος ἐκπεπληγμένος.

— Ὁ ἀδελφός σου.

— Πρὸς τίνα σκοπὸν;

— Φοβεῖται μὴ λησμονήσῃς τὴν ἐντολὴν τὴν ὁποίαν ἔλαβες.

— Πολὺ ἀμφισβᾷλει ὁ ἀδελφός μου περὶ τῆς ἐπιτυχίας μου, εἶπεν ὁ νεανίας διὰ προσβεβλημένου τόνου· δὲν ἔχω ἀνάγκην οὔτε φύλακος, οὔτε συντρόφου.

— Εἶσαι βέβαιος;

— Ὁ Ἀλέξιος ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ Ἰδὼν ἐμεδίασε.

— Τὰ πάντα ἔμαθον ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου, ἐξηκολούθησεν οὗτος. Νυμφεύεσαι τὴν δεσποινίδα Λορζύ.

— Ἐ! καὶ λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ νεανίας μετ' ἀγερῶχου ὕψους.

— Ὁ γάμος αὐτὸς εἶν' ἀδύνατος.

— Διότι δὲν τὸν ἐπιδοκιμάζεις σύ;

— Διότι ἐκθέτει τὸ μέλλον σου καὶ καταστρέφει τὰ σχέδια τοῦ Γρηγορίου.

— Ἐὰν ὅμως τὸν θέλω;

— Δὲν θὰ γίνῃ ποσῶς.

— Θὰ τὸν ἐμποδίσῃς ἰσως.

— Θὰ τὸν ἐμποδίσω.

Ἐπεται συνέχεια.

**B

ΕΚΑΣΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΤΩΝ

ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ:

Ἄδελτος δρ. 8. — Δεδεμένος δρ 7. —

Ὅμοῦ Α' καὶ Β' τόμ. δεδεμέν. • 12,50